

Έργα Δημόσιας Χρήσης: ποιότητα και κοινωνικός αντίκτυπος

Κωνσταντίνος Κωνσταντή
*Α' Αντιπρόεδρος Επιστημονικού
Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου*

PPP

CYPRUS
INTERNATIONAL
INSTITUTE OF
MANAGEMENT

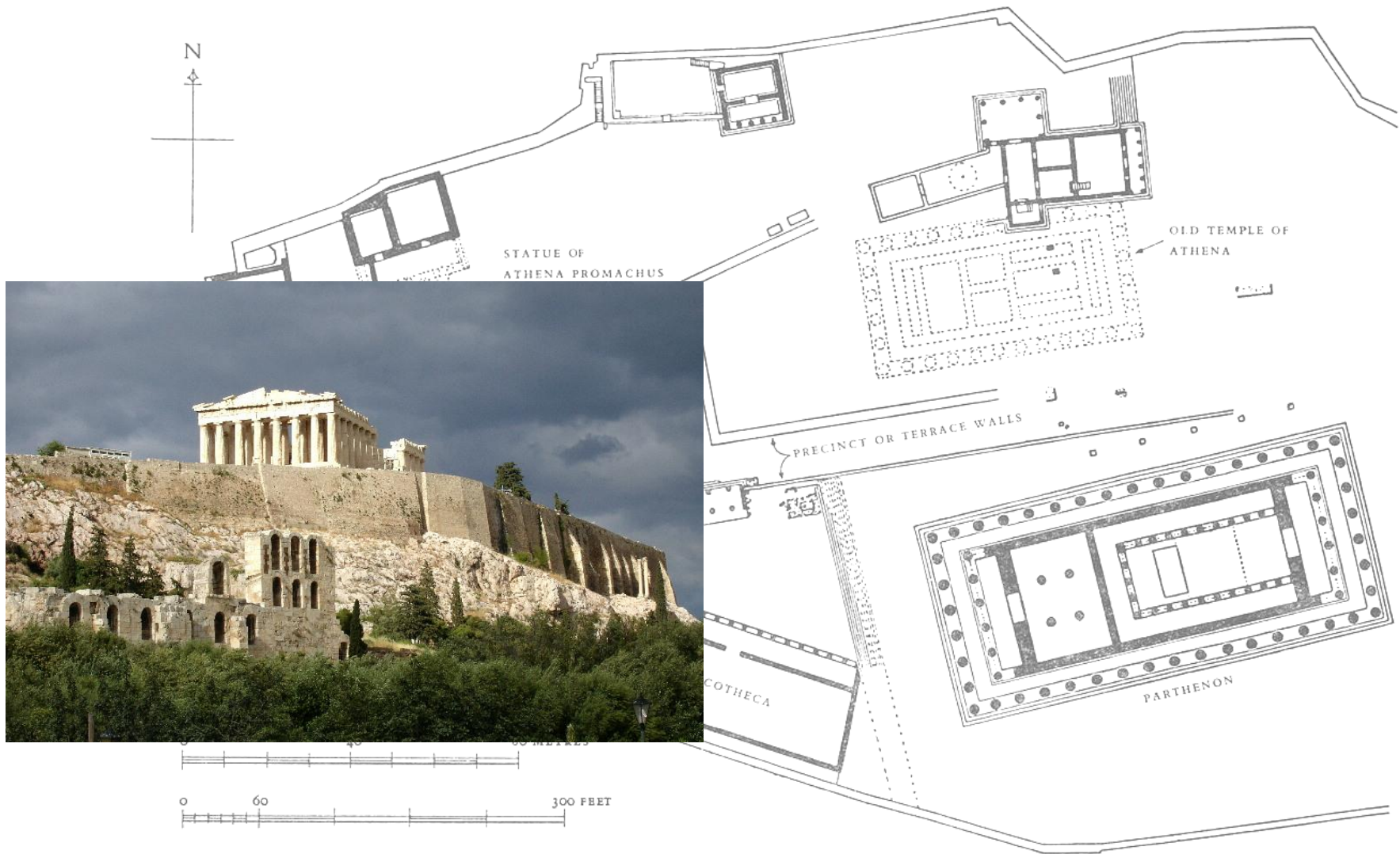

ΗΤΗΚ

ΣΥΜΠΡΑΞΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ: ΜΕΓΙΣΤΟΠΟΙΩΝΤΑΣ ΤΟ ΟΦΕΛΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

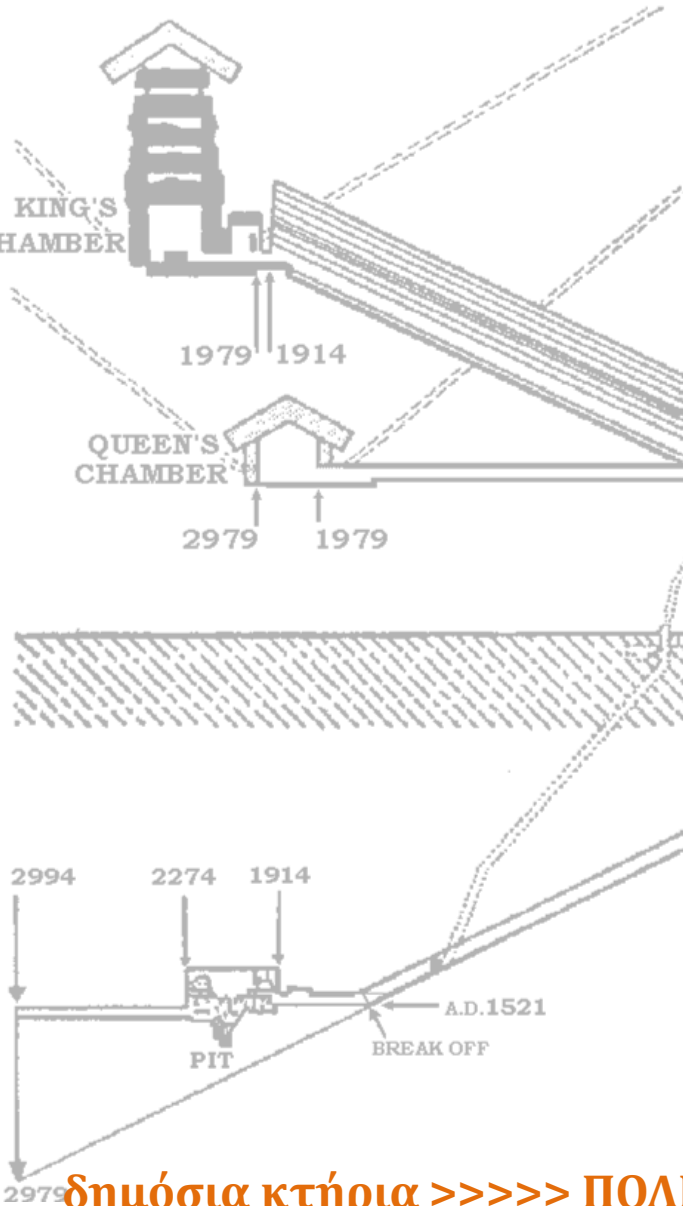
*Pope Julius II ordering Bramante, Michelangelo and Raphael to construct the Vatican and St. Peter's by **Émile Jean-Horace Vernet** (1827)*

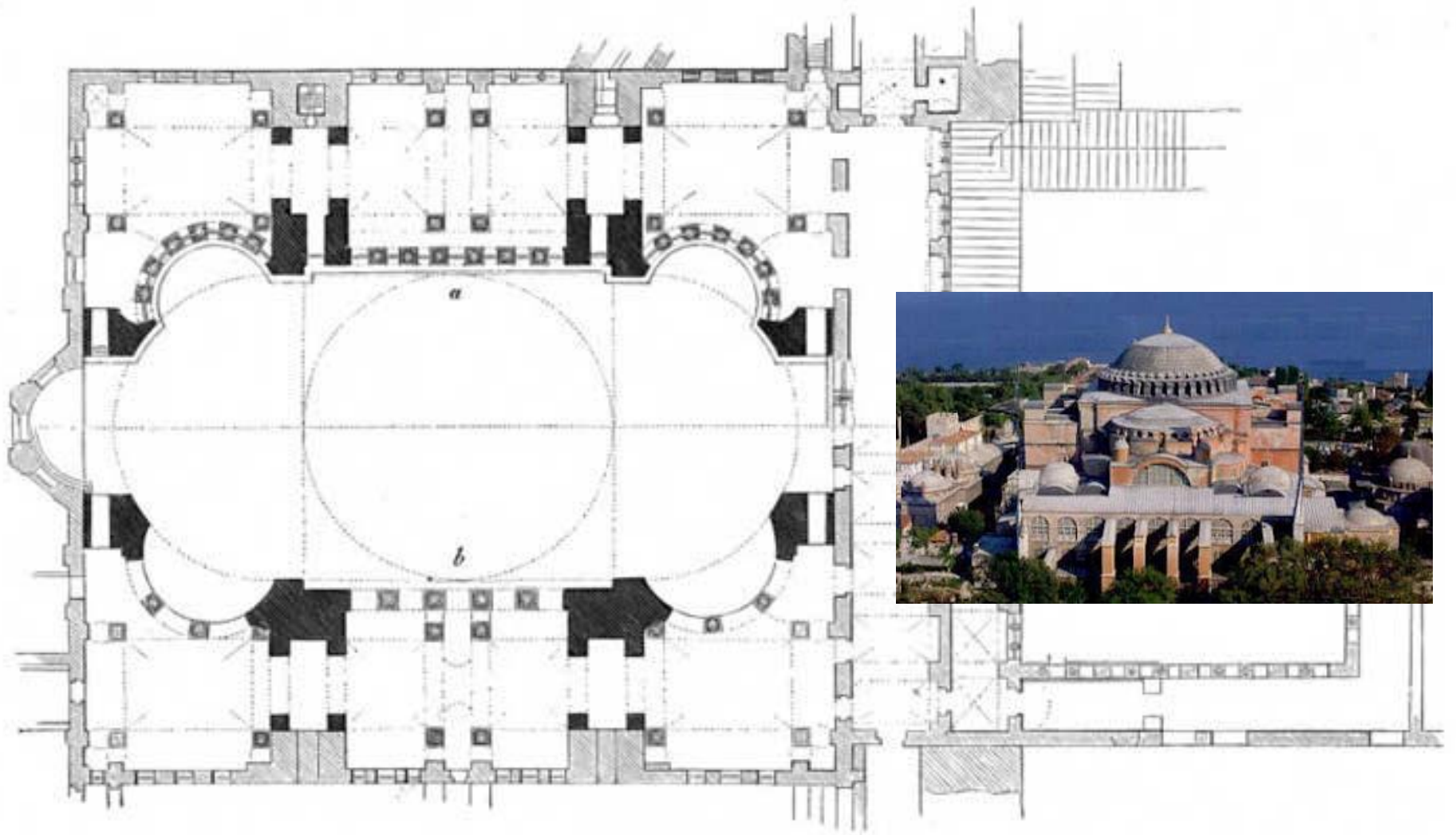
δημόσια κτήρια >>>> ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ >>>> σύμβολα >>>> κληρονομιά

ADAM RUTHERFORD
1957 LONDON

δημόσια κτήρια >>>> ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ >>>> σύμβολα >>>> κληρονομιά

δημόσια κτήρια >>>> ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ >>>> σύμβολα >>>> κληρονομιά

«Η αρχιτεκτονική είναι θεμελιώδες στοιχείο της ιστορίας, του πολιτισμού και του πλαισίου ζωής των χωρών μας, αποτελεί μία από τις βασικές καλλιτεχνικές εκφράσεις στην καθημερινή ζωή των πολιτών και συγκροτεί την κληρονομιά του αύριο.»

Ψήφισμα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2001

ΚΡΑΤΙΚΑ ΒΡΑΒΕΙΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ 2016

Το **ΕΤΕΚ**, στέκεται με ιδιαίτερη ανησυχία απέναντι στα θέματα των αντιλήψεων και διαδικασιών δημιουργίας και παραγωγής έργων δημόσιας χρήσης και απαιτεί την επίδειξη ευαισθητοποίησης στο μέγιστο βαθμό, για τρεις βασικούς λόγους:

πρώτον, επειδή για την ανέγερσή τους **δαπανείται δημόσιος πλούτος** και χρήματα των φορολογουμένων, δεύτερον, επειδή **τα έργα αυτά καταγράφουν τον πολιτισμό του σήμερα** και τρίτον, επειδή **οφείλουν να ανταποκρίνονται με ύψιστη ευαισθησία και ανθρωποκεντρισμό στις ανάγκες του χρήστη, δηλαδή ολόκληρης της κοινωνίας.**

**ΤΙ ΕΝΝΟΟΥΜΕ ΜΙΛΩΝΤΑΣ ΓΙΑ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ
ΠΩΣ ΜΠΟΡΟΥΜΕ ΝΑ ΤΗΝ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΟΥΜΕ;**

ΠΟΙΟΤΗΤΑ;

- Ένταξη κτιρίου στην ευρύτερη περιοχή;
- Λειτουργικότητα και δυνατότητα ικανοποίησης του κτιριολογικού προγράμματος;
- Αισθητική εμφάνιση μορφολογίας κτιρίου (αναγνωρισιμότητα, επιβλητικότητα, ογκοπλαστικότητα);
- Αισθητική εμφάνιση εσωτερικών χώρων (άνετο περιβάλλον);
- Αισθητική εμφάνιση στοιχείων διαμόρφωσης του περιβάλλοντα χώρου (προβολή και πρόσβαση);
- Ποιότητα προσφερόμενων υλικών και ανταπόκριση σε προδιαγραφές;
- Δυνατότητα πρόσβασης ΑΜΕΑ;
- Υγεία και ασφάλεια;
- Περιβαλλοντικές επιπτώσεις;
- Κοινωνικές επιπτώσεις;
- Βιοκλιματική μελέτη - εξοικονόμηση ενέργειας;
- Μελέτη κυκλοφοριακών επιπτώσεων;
- Ομάδα συντελεστών έργου;

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΩΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ ΤΕΧΝΙΚΟΥ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΚΥΠΡΟΥ

* διαθέσιμο στην ιστοσελίδα του ΕΤΕΚ
www.etek.org.cy

ΓΙΑΤΙ ΝΑ ΕΠΙΛΕΞΩ ΤΟΝ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ;

Εύρεση της κατάλληλης μελέτης έργου

Οι Αρχιτεκτονικοί Διαγωνισμοί διασφαλίζουν την επιλογή της καταλληλότερης μελέτης για συγκεκριμένο έργο, λόγω της πληθώρας των συμμετοχών και της αντικειμενικής αξιολόγησής τους. Αρχιτεκτονικοί Διαγωνισμοί διεξάγονται από τις αρχές του 20ου αιώνα και έχουν παράγει έργα σύγχρονης αρχιτεκτονικής, τα οποία αποτελούν παγκόσμια πολιτιστική κληρονομιά, σε πάρα πολλές χώρες.

Αξιοποίηση ταλαντούχων αρχιτεκτόνων

Οι Αρχιτεκτονικοί Διαγωνισμοί, λόγω της αξιοκρατίας των διαδικασιών και της ελευθερίας συμμετοχής, δίνουν την ευκαιρία σε ταλαντούχες ομάδες, αλλά και νέους αρχιτέκτονες, να αναδείξουν προτείνοντας πρωτότυπες και ποιοτικές λύσεις.

Πρωτοτυπία και καινοτομία

Οι Αρχιτεκτονικοί Διαγωνισμοί παρέχουν στους μελετητές τη δυνατότητα να προτείνουν πρωτότυπες και καινοτόμες λύσεις προς τελικό όφελος του Αγωνοθέτη, βελτιώνοντας ταυτόχρονα το επίπεδο της αρχιτεκτονικής στον τόπο.

Υψηλή ποιότητα σχεδιασμού

Οι Αρχιτεκτονικοί Διαγωνισμοί διασφαλίζουν την υψηλή ποιότητα των σχεδιαστικών προτάσεων, οδηγώντας στη δημιουργία έργων, τα οποία αξιοποιούν νέες τεχνικές και υλικά, ακολουθούν τις αρχές του βιοκλιματικού σχεδιασμού και της αειφορίας.

Ανάδειξη του έργου και του Αγωνοθέτη

Οι Αρχιτεκτονικοί Διαγωνισμοί λόγω της αντικειμενικότητας της διαδικασίας επιλογής συμβάλλουν στην αποδοχή του έργου από τη δημόσια γνώμη και στην προβολή του ως προϊόν της προοδευτικής πολιτικής του Αγωνοθέτη.

Επένδυση στην ποιότητα

Στους Αρχιτεκτονικούς Διαγωνισμούς, η υψηλή ποιότητα που διακρίνει τόσο τις βραβευμένες λύσεις όσο και τους μελετητές, διασφαλίζει την επιτυχή διεξαγωγή, οργάνωση και ποιότητα της κατασκευής του έργου. Ταυτόχρονα, με την εισαγωγή της πρόνοιας του Αρχιτεκτονικού Διαγωνισμού Σύντομης Διάρκειας, προσφέρεται η δυνατότητα της σύντομης και μειωμένης σε κόστος διεξαγωγής του Διαγωνισμού, με ακριβώς τα ίδια οφέλη.

ΕΙΔΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ

Α. Αρχιτεκτονικός Διαγωνισμός Ιδεών

Διοργανώνεται όταν ο Αγωνοθέτης επιδιώκει τη συλλογή διαφορετικών προγραμματικών και σχεδιαστικών προσεγγίσεων, με στόχο την αποσαφήνιση της βασικής ιδέας και τη σύνταξη του τελικού προγράμματος ενός έργου.

Β. Διαγωνισμός Αρχιτεκτονικής Μελέτης

Διεξάγεται όταν ο Αγωνοθέτης επιδιώκει την καλύτερη δυνατή επίλυση ενός συγκεκριμένου έργου. Η μελέτη και η επίβλεψη του έργου ανατίθενται σε αυτόν που διακρίνεται με το πρώτο βραβείο.

Ο Διαγωνισμός Αρχιτεκτονικής Μελέτης προκηρύσσεται με τα πιο κάτω χαρακτηριστικά:

Β1. Αρχιτεκτονικός Διαγωνισμός ενός σταδίου είναι ο Διαγωνισμός Αρχιτεκτονικής Μελέτης που πραγματοποιείται σε ένα στάδιο.

Το κτηριαολογικό πρόγραμμα του Διαγωνισμού είναι πλήρες και λεπτομερές και η ζητούμενη πρόταση πρέπει να παρουσιαστεί από τους Διαγωνιζόμενους σε ικανοποιητικό βαθμό ανάλυσης.

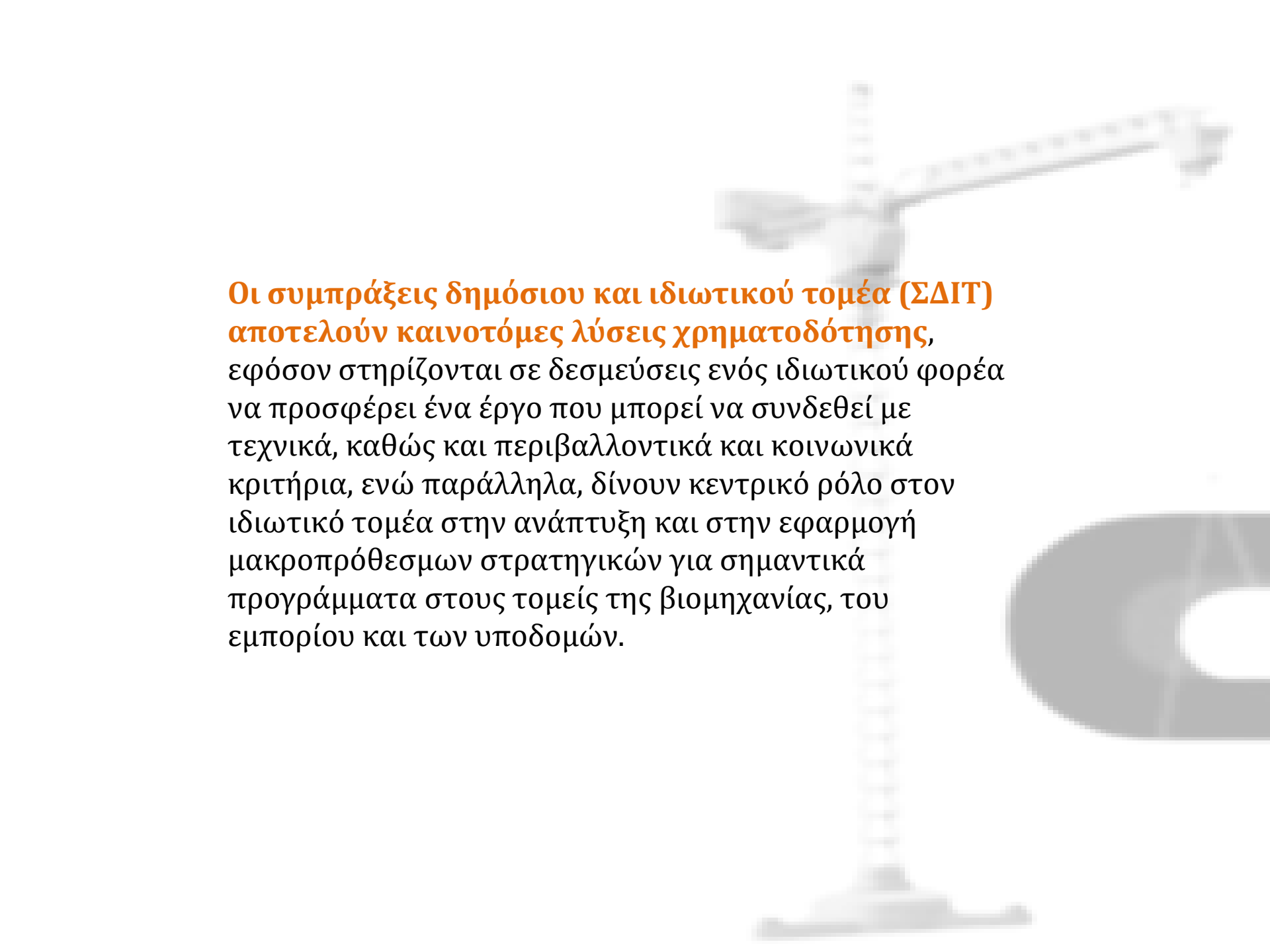
Β2. Αρχιτεκτονικός Διαγωνισμός σύντομης διάρκειας είναι ο Αρχιτεκτονικός Διαγωνισμός ενός σταδίου με μειωμένες απαιτήσεις ανάλυσης και παρουσίασης της πρότασης των Διαγωνιζόμενων (μέγιστος αριθμός τεσσάρων πινακίδων).

Η διάρκεια διεξαγωγής του είναι σύντομη (έως τρεις μήνες), ώστε να περιορίζεται το κόστος τόσο για τον Αγωνοθέτη, όσο και για τους Διαγωνιζόμενους.

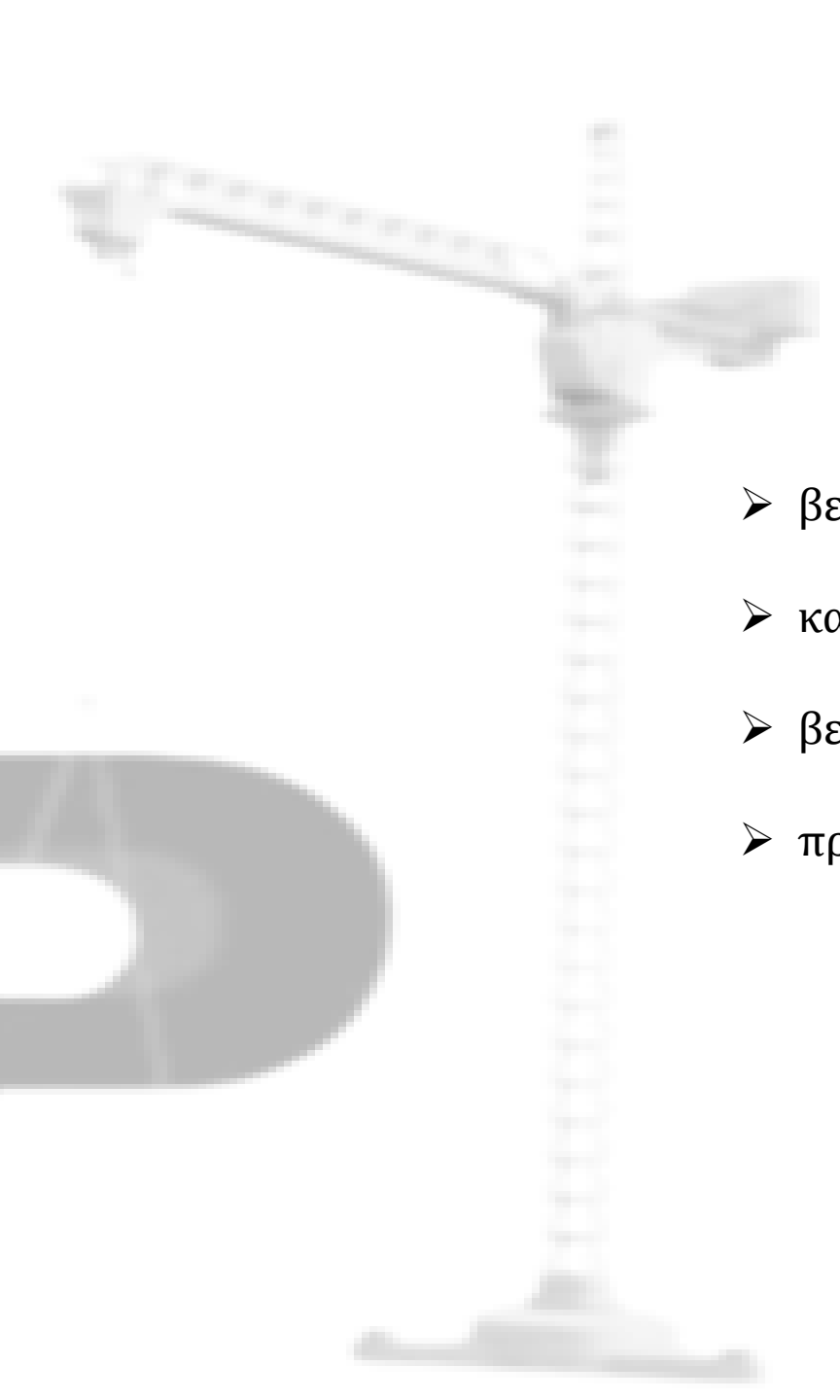
Β3. Αρχιτεκτονικός Διαγωνισμός δυο σταδίων

Διεξάγεται στην περίπτωση εξειδικευμένων θεμάτων ή/και έργων μεγάλης σημασίας ή μεγέθους.

Το πρώτο στάδιο του Διαγωνισμού διεξάγεται ως Αρχιτεκτονικός Διαγωνισμός Ιδεών και το δεύτερο στάδιο ως Αρχιτεκτονικός Διαγωνισμός ενός σταδίου.

Οι συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ)
αποτελούν καινοτόμες λύσεις χρηματοδότησης,
εφόσον στηρίζονται σε δεσμεύσεις ενός ιδιωτικού φορέα
να προσφέρει ένα έργο που μπορεί να συνδεθεί με
τεχνικά, καθώς και περιβαλλοντικά και κοινωνικά
κριτήρια, ενώ παράλληλα, δίνουν κεντρικό ρόλο στον
ιδιωτικό τομέα στην ανάπτυξη και στην εφαρμογή
μακροπρόθεσμων στρατηγικών για σημαντικά
προγράμματα στους τομείς της βιομηχανίας, του
εμπορίου και των υποδομών.

-
- βελτίωση σχέσης ποιότητας/τιμής
 - κατανομή κόστους χρηματοδότησης
 - βελτίωση καταμερισμού κινδύνων
 - προώθηση καινοτομιών

Σε καμία περίπτωση **δεν πρέπει να ταυτιστούν οι ΣΔΙΤ με συγκεκριμένες μεθόδους ανάθεσης έργων**, αντίθετα πρέπει να ακολουθούν τη βέλτιστη κάθε φορά διαδικασία για την εξασφάλιση των κριτηρίων που τίθενται εξ αρχής, με αναφορά σε παραμέτρους ποιότητας και αντίκτυπου σε κοινωνία, οικονομία και περιβάλλον.

παραλλαγές σύμπραξης δημόσιου και ιδιωτικού τομέα (PPP) με τη μέθοδο B.O.T, Build-Operate-Transfer, ή τη μέθοδο F.B.O.T, Finance-Build-Operate- Transfer κ.ο.κ

Είναι απαραίτητο να μελετηθούν όλα τα είδη και μέθοδοι υλοποίησης και χρηματοδότησης έργων και να κωδικοποιηθούν τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματά τους ανάλογα, έτσι ώστε να ετοιμαστεί ένα **συμφωνημένο και τεκμηριωμένο πλαίσιο επιλογής**, το οποίο να κατευθύνει το Δημόσιο για να μην γίνεται κάθε φορά κατά το δοκούν επιλογή της μεθόδου, χωρίς απαραίτητα να είναι η ενδεδειγμένη για την περίπτωση.

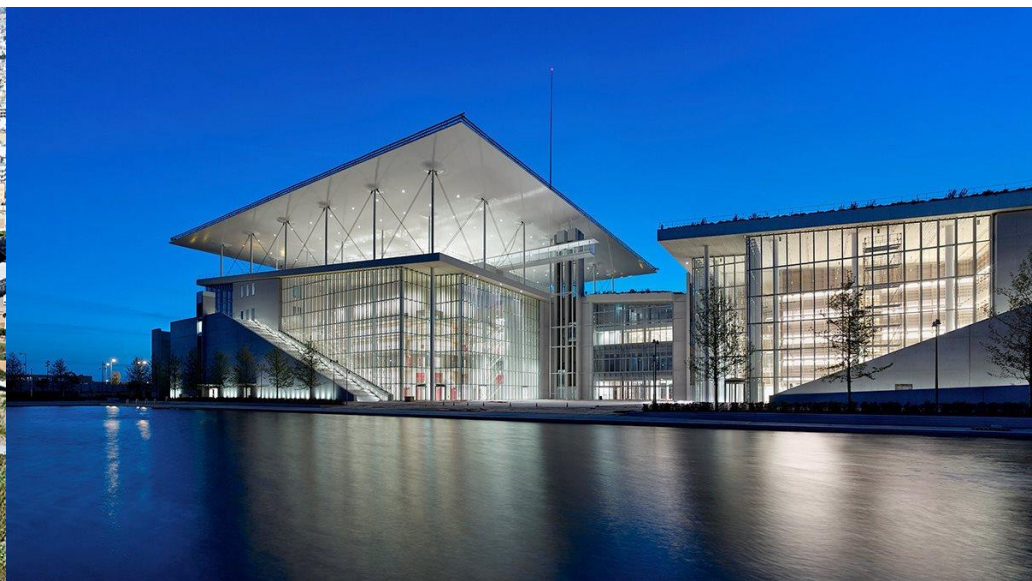
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ
ΠΛΕΟΝ ΣΥΜΦΕΡΟΥΣΑ ΑΠΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΠΟΨΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ (2 φάκελοι)
ΜΕΛΕΤΗ-ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ
ΜΕΛΕΤΗ-ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ-ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ

Η ιδανική προσέγγιση θα ήταν πιθανόν **να συνδυάσουμε τις μεθοδολογίες και να κρατήσουμε από την κάθε μία - στο βαθμό που αυτό είναι εφικτό - τα θετικά της χαρακτηριστικά, ανάλογα με το στάδιο που εκείνη εφαρμόζεται:**

- Design Concept και βασικές παράμετροι για τον σχεδιασμό από αρχιτεκτονικό διαγωνισμό
- Διαφύλαξη Ασφάλειας, Ποιότητας, Αισθητικής, Λειτουργικότητας, Περιβαλλοντικών Επιδόσεων, Ενεργειακών Επιδόσεων, Ένταξης στο δομημένο περιβάλλον, Κυκλοφοριακών επιπτώσεων μέσω της διαδικασίας ανάθεσης στον κατασκευαστή
- Δέσμευση του ανάδοχου ότι θα ακολουθήσει το σχεδιασμό του αρχιτεκτονικού διαγωνισμού (αφήνοντάς του περιθώρια καινοτομίας) και τους όρους των διαδικασιών, κυρίως εάν θα αναλάβει την συντήρηση ή λειτουργία του έργου ΣΔΙΤ

Δυστυχώς, σε περιόδους οικονομικής ύφεσης, τα επιχειρήματα υπέρ μιας οικονομικής και ωφελιμιστικής προσέγγισης βρίσκουν πρόσφορο έδαφος.

Τα έργα δημόσιας χρήσης, αποτελούν στοιχείο δημόσιου πλούτου, έκφραση πολιτισμού και κληροδοτήματα με κοινωνικές προεκτάσεις.

Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος - Φάληρο, Ελλάδα

Έργα Δημόσιας Χρήσης: ποιότητα και κοινωνικός αντίκτυπος

Κωνσταντίνος Κωνσταντή

*Α' Αντιπρόεδρος Επιστημονικού
Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου*

ΕΤΕΚ

Σας ευχαριστώ για την προσοχή